

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci proti obvinenému **H. F. A.** pre obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona, prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 15. mája 2014 v Bratislave sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 9. mája 2014, sp. zn. Tp 36/2014, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e.**

Podľa § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. **sa** obvinený

H. F. A., nar. X. v B. v S., občan Spolkovej republiky Nemecko, trvale bytom S., P., B. X., dôchodca

berie do väzby.

Väzba obvineného sa začína okamihom zadržania, so započítaním doby zadržania od 5. mája 2014 o 10.05 hod. do jeho prepustenia zo zadržania dňa 9. mája 2014 o 18.50 hod.

Väzba obvineného **sa vykoná v Ústave na výkon väzby v Bratislave.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, uznesením z 9. mája 2014, sp. zn. Tp 36/2014, o návrhu prokurátora na vzatie obvineného H. F. A., trestne stíhaného za obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona, rozhodol tak, že menovaného nevzal do väzby a prepustil ho zo zadržania na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sťažnosť, ktorú bližšie písomne neodôvodnil.

Na verejnom zasadnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konanom podľa § 192 ods. 3 Tr. por. a § 292 ods. 5 Tr. por. prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky uviedol, že trvá na podanej sťažnosti, pričom navrhol zrušiť napadnuté uznesenie a z dôvodov uvedených v návrhu na vzatie do väzby navrhol vziať obvineného do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por.

Obhajca obvineného na verejnom zasadnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky navrhol sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietnuť, lebo podľa jeho názoru nie je daný jednak žiaden dôvod väzby, jednak sa žiadneho trestného činu nedopustil, je ochotný spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako nadriadený súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť prokurátora je dôvodná, pretože u obvineného je, v súčasnom štádiu konania, daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por.

Na základe predloženého spisového materiálu Najvyšší súd Slovenskej republiky zisťuje, že obvinený je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

tento dňa 17. marca 2014 v čase 10:18 hodine, v pobočke V., akciová spoločnosť v obchodnom centre A., na E. ulici číslo X. v B., predložil falošnú zmenku vystavenú

na sumu 30 000 000 eur, vystaviteľom ktorej bola C., sériové číslo zmenky: X., na meno príjemcu H. A., ktorá bola vystavená dňa 06. januára 2014, splatná 07. januára 2015, ktorú požadoval preplatiť na novootvorený účet číslo S., vedený vo V., akciová spoločnosť, pričom následne bolo kontrolnou činnosťou V., akciová spoločnosť, zistené, že vystaviteľ zmenky C. predmetnú zmenku nikdy nevydal, preto k preplateniu zmenky nedošlo.

Obvinený bol zadržaný vyšetrovateľom, po predchádzajúcom súhlase prokurátora dňa 05. mája 2014 v čase o 10.05 hod. ako podozrivý, kedy došlo k jeho prvotnému obmedzeniu osobnej slobody, a nasledujúceho dňa mu bolo vznesené obvinenie pre vyššie uvedený skutok.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal dňa 7. mája 2014 o 07.15 hod. na Špeciálnom trestnom súde v Pezinku, pracovisku v Banskej Bystrici, návrh na vzatie obvineného H. F. A. do väzby, z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/ písm. b/ Tr. por.

V návrhu prokurátor uviedol, že obvinený nemá stále bydlisko, resp. že sa na známom bydlisku nezdržuje. Podľa správy z Národnej ústredne Interpolu bolo k osobe obvineného H. A. totiž zistené, že táto osoba bývala v Spolkovej republike Nemecko na adrese B. č. X., v meste P., kde bola registrovaná do dňa 09. decembra 2013, kedy sa odsťahovala na neznámu adresu do Belgického kráľovstva, preto je dôvodný predpoklad, že odíde zo Slovenskej republiky a že sa bude skrývať na miestach, ktoré nie sú známe orgánom činným v trestnom konaní. Rovnako poukázal na to, že nakoľko je osoba obvineného cudzím štátnym príslušníkom a nemá na Slovensku nahlásený pobyt, možno tiež z tohto dôvodu dôvodne predpokladať, že sa nebude zúčastňovať následných procesných úkonov.

Pokiaľ ide o dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. uviedol, že obvinený páchal trestnú činnosť spoločne s ďalšími osobami, ktoré doposiaľ vypočuté neboli a je obava, že v prípade ponechania obvineného na slobode by ovplyvňoval ďalších obvinených prípadne svedkov snahe zbaviť sa trestnej zodpovednosti, preto je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Sudca pre prípravné konanie vypočul obvineného dňa 9. mája 2014 v čase od 12.00 hod. do 15.15 hod., kedy výsluch prerušil do 18.25 hod. a rozhodol vo veci

vyhlásením napadnutého uznesenia, ktorým nezobral obvineného do väzby a po odôvodnení uznesenia a ukončení úkonu o 18.50 hod. uvedeného dňa prepustil obvineného zo zadržania.

V odôvodnení uznesenia sudca pre prípravné konanie uviedol, že nezistil žiadny dôvod väzby obvineného. Podľa jeho názoru vo vyšetrovacom spise niet konkrétnych skutočností pre záver o obave, že obvinený bude pôsobiť buď na spoluobvinených, svedkov alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, obvinený má trvalý pobyt v štáte, ktorý je členom EÚ, pokiaľ ide o hrozbu vysokého trestu, súd vyslovil pochybnosť s právnou kvalifikáciou skutku, nakoľko na použitie prísnejšej kvalifikovanej skutkovej podstaty je potrebný väčší počet falšovaných alebo pozmenených cenných papierov, musí ísť o sústavnú, dlhotrvajúcu činnosť, aby bol naplnený znak „vo veľkom rozsahu“.

So závermi sudcu pre prípravné konanie sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nestotožňuje.

V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že väzbu je potrebné chápať ako zaistovacie inštitút slúžiaci na to, aby sa dosiahol účel trestného konania. Preto je samozrejmé, že rozhodovanie o väzbe bude vedené vždy v rovine pravdepodobnosti a nie istoty ohľadne následkov, ktoré môžu nastať, ak nebude obvinený držaný vo väzbe, za súčasného zistenia, že doposiaľ nazhromaždené dôkazy nasvedčujú dôvodnosti vzneseného obvinenia za skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, že tento bol spáchaný, má znaky stíhaného trestného činu a existuje dôvodné podozrenie, že bol spáchaný práve obvineným.

Úvahy sudcu pre prípravné konanie, ohľadom kolúzneho dôvodu väzby, vychádzali v podstate z toho, čomu sa má zabrániť, teda zabrániť kontaktovaniu sa obvinených navzájom, kontaktovaniu sa s inými osobami vo veci obvinenými a ich ovplyvňovaniu s cieľom mariť objasňovanie dôležitých skutočností pre trestné stíhanie. Ak by až faktické uskutočnenie takého konania malo byť dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por., potom by tento zaistovacie inštitút bol neúčinným a zbytočným, najmä v prípadoch zmarenia rozhodujúcich dôkazov a rovnako v prípadoch ovplyvnenia spoluobvinených alebo svedkov, lebo účel trestného konania, ktorým je náležité zistenie páchatel'ov trestných činov a ich spravodlivé potrestanie je potom ťažko dosiahnuteľný.

Preto je potrebné starostlivo zvažovať všetky okolnosti prípadu za akých malo dôjsť k spáchaniu trestného činu, pritom posudzovať spôsob konania obvinených, ich vzájomný vzťah a vzťah k tým osobám, ktoré sa mali podieľať na trestnej činnosti. V danom prípade vzhľadom na spôsob a okolnosti, za ktorých malo dôjsť k páchaniu trestného činu, skutočnosť, že všetky osoby, ktoré sa mali podieľať na skutku ešte vypočuté neboli, pričom vyšetrovanie je v úplne počiatočných fázach a niekoľko zainteresovaných osôb doteraz ani nebola stotožnená, vypočutá a zároveň z obsahu doterajších dôkazov možno predpokladať aj konfrontácie medzi obvinenými, ale aj vo vzťahu k ďalším osobám, ktoré boli, alebo budú vo veci obvinené, možno uzavrieť, že vo svojom súhrne tieto okolnosti odôvodňujú reálnu obavu, že v prípade ponechania obvineného na slobode, by tento konal spôsobom predpokladaným v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por., že by pôsobil na ďalšie obvinené osoby, resp. na svedkov, aby tak marili objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie.

Pokiaľ súd I. stupňa nezistil ani dôvod väzby uvedený pod písm. a/ § 71 ods. 1 Tr. por., keď spochybnil právnu kvalifikáciu skutku, treba uviesť, že sa nemožno s jeho názorom jednoznačne stotožniť. Úvaha, že skutok bude spáchaný vo veľkom rozsahu, ak napr. páchatel počas dlhšej doby, opakovane dá do obehu 150 ks päťeurových bankoviek a bude, mal by byť, oveľa prísnejšie postihnutý ako páchatel, ktorý uvedie na trh iba dve-tri upravené zmenky v celkovej hodnote napr. 60 000 000 € sa javí ako nesprávna, už len vzhľadom na zákon č. 248/1994 Z. z., účinný od 1. októbra 1994, v ktorom je nanovo koncipované aj ustanovenie § 125 Tr. zák. vrátane definovania pojmu „rozsahu činu“.

Ani skutočnosť, že by sa obvinený mal zdržiavať výlučne v štátoch Európskej únie nemá reálny podklad.

Z tohto dôvodu predpokladaného v uvedenom ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky obvineného do väzby.

Začiatok väzby určil Najvyšší súd Slovenskej republiky momentom obmedzenia osobnej slobody obvineného po jeho zadržaní, pričom do väzby sa započítava čas jeho predchádzajúceho zadržania.

Väzba sa vykoná v Ústave na výkon väzby v Bratislave, ktorý je v sídle orgánu vykonávajúcemu v danej veci vyšetrovanie, aby sa zabezpečila ľahšia dostupnosť obvineného a uľahčilo vykonávanie jednotlivých úkonov trestného konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 15. mája 2014

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová